DANSK RADIOLOGISK SELSKAB

DANISH SOCIETY OF RADIOLOGY

2004 nr. 4 september

DRS bestyrelse 2003-2005

Formand ***Birthe Højlund Bech***	***Overlæge*** Radiologisk afdeling X, 3023 Rigshospitalet Blegdamsvej 9 2100 København Ø Tlf.: 35 45 22 99 FAX: 35 45 34 47 E-mail: formand@drs.dk
Næstformand: ***Trine Torfing***	***Overlæge*** Røntgendiagnostisk afdeling Odense Universitetshospital Sdr. Boulevard 29, 5000 Odense C Tlf.: 65 41 21 80 FAX: 65 91 70 15 E-mail: n-formand@drs.dk
Sekretær: ***Lise Gammelgaard***	***Overlæge*** Radiologisk afdeling Aalborg Sygehus Nord Reberbahngade 9000 Aalborg Tlf.: 99321687 E-mail: sekr@drs.dk
Kasserer: ***Anna Rosted***	***Overlæge*** H:S Amager Hospital Røntgenafdelingen Italiensvej 1 2300 København S Tlf.:32343234 E-mail: kasserer@drs.dk
Menigt medlem: ***Michel Nemery***	***Afdelingslæge*** Radiologisk afdeling X, 3023 Rigshospitalet Blegdamsvej 9 2100 København Ø Tlf.: 35 35 75 36 FAX: 35 45 34 47 E-mail: best@drs.dk

Meddelelse fra bestyrelsen:

Sommerferien er forbi og vi tager hul på endnu et efterår med mange gode kursustilbud. Jeg håber rigtig mange vil finde vej til novembermødet med E-kursus i columna lidelser. Se program senere i bladet.

Bladet ligger nu i en acrobatfil på Selskabets hjemmeside og kan downloades i sin helhed. Bestyrelsen har besluttet at decemberbladet kun udkommer elektronisk og vil gerne høre medlemmernes meninger om, hvordan det har fungeret. Der vil via Dadlnet udsendes nyhedsbreve; så medlemmer, der ikke har en dadlnet adresse eller anden mail adresse registreret hos lægeforeningen, bedes hurtigst muligt indsende deres mail adresse til lægeforeningen, som varetager det praktiske med udsendelsen. Ordningen er frivillig og man kan til- og framelde sig denne. Der vil blive udsendt et nyhedsbrev når decemberbladet er på nettet.

Bestyrelsen har besluttet, at fra januar 2005 vil det kun være fuldt betalende medlemmer, der får ACTA.

Lise Gammelgaard

Månedens ord: *"Per ardua ad astra"*

Meddelelser fra formanden:

Sundhedsstyrelsen
National Board of Health

Dansk Radiologisk Selskab
v/formand, overlæge, Birthe Højlund Bech
Radiologisk Klinik X, 3023
H:S Rigshospitalet
Blegdamsvej 9
2100 København Ø

3. august 2004
J.nr. 0-702-02-41/1/BF

2. kontor
Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
Postboks 1881
2300 København S

Tlf. 72 22 74 00
Fax 72 22 74 11
E-post info@sst.dk
www.sst.dk

Dir. tlf. 7222 7550
E-post 1@sst.dk

Inspektorordningen – inspektorstatus i diagnostisk radiologi

Sundhedsstyrelsens sekretariat for Inspektorordningen har i sin halvårlige opdatering opgjort inspektorstatus i diagnostisk radiologi som følger:

Region Nord	Edith Nielsen, Århus Sygehus, NBG Jennifer Rodenberg, Randers Centralsygehus
Region Syd	Inger Andersen, Sygehus Fyn, Svendborg Mette Ramsdal Poulsen, Odense Universitetshospital
Region Øst	Carsten Sloth, Storstrømmens Sygehus Næstved Claus Jensen, Rigshospitalet Elisabeth Albrecht-Beste, Hvidovre Hospital Kirsten Neergaard, Bispebjerg Hospital

Da der stadig mangler 1 inspektor i Region Nord og 1 i Region Syd, håber sekretariatet det vil være muligt, at finde egnede kandidater inden det næste introduktionskursus for inspektorer, som afholdes d. 23. – 24. november 2004 (kurset varer 1½ dag).

En inspektor skal være en person med kendskab til og interesse for den lægelige videreuddannelse. I indstillingen bør der lægges vægt på erfaring fra arbejde som uddannelsesansvarlig, vejleder, underviser, medicinsk pædagogik e.l. Sundhedsstyrelsen anbefaler, at en inspektor udpeges til en funktionsperiode af mindst 4 år.

Med venlig hilsen

Bente Frederiksen
Kontorfuldmægtig

Sekretariatet for Inspektorordningen

Vi mangler fortsat en inspektor i hhv. region nord og syd.
Eventuelle interesserede bedes henvende sig til formanden (formand@drs.dk).

Arbejdsgruppe vedr. fastholdelse af ældre speciallæger i sygehussektoren

DanskMedicinskSelskab har nedsat en arbejdsgruppe vedr. fastholdelse af ældre speciallæger i sygehussektoren. Arbejdsgruppen har som opgave at beskrive nogle ansættelsesforhold som kunne være attraktive. Således funktionsbeskrivelser af både seniorordninger og retrætestillinger (tidsmæssige rammer for ansættelsen og beskrivelse af funktionen). Da funktionerne vil være meget forskellig fra speciale til speciale opfordrer arbejdsgruppen de enkelte selskaber til at levere bidrag med forsøg på beskrivelse af funktionsbetingelser for senior og retræteansættelser. Bestyrelsen vil derfor nedsætte en arbejdsgruppe og efterlyser interesserede medlemmer, som har lyst til at påtage sig denne opgave. Henvendelse til undertegnede.

Fagområder.

Beskrivelsen af fagområderne indenfor radiologi er nu godt i gang og de første fem beskrivelser er nu tilgængelige på dansk medicinsk selskab` s hjemmeside (ligger under dokumenter og referater) og snarest også på vores egen hjemmeside.
Beskrivelserne er udarbejdet af de relevante interesseforeninger og siden har DMS inkorporeret beskrivelsen i en standardskabelon. Foreløbig foreligger der beskrivelser i uroradiologi, thoraxradiologi, pædiatrisk radiologi, onkoradiologi og mammaradiologi.

18. august 2004 Birthe Højlund Bech

Nye Medlemmer

Følgende har ønsket optagelse som ordinært lægeligt medlem:

Fang Shi, Renate Weber-Ehlers, Anne-sofie Brenøe, Marie Josée Zareh Lausten-Thomsen.

Følgende har ønsket optagelse som ikke lægeligt medlem:

Henrik Dørge, Keld Reenberg.

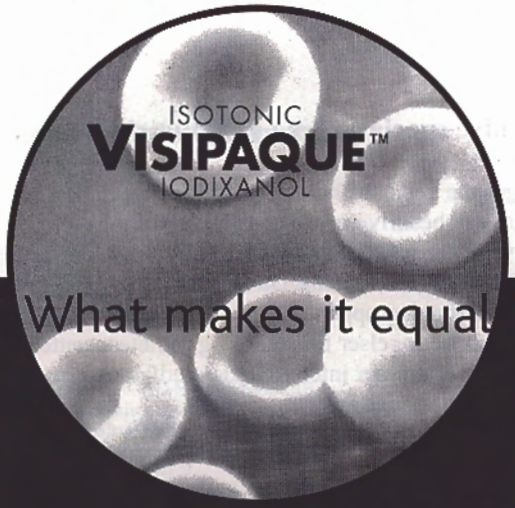

Saline
(isosmolar to blood)

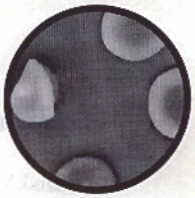

IOCM Visipaque
(290 mOsm/kg H_2O)

What makes it equal is what sets it apart

Visipaque™, at all iodine concentrations available for

In tune with patient comfort

Visipaque causes less pain and discomfort compared with other contrast media.[1-5]

Compatible with cardiac safety

Adverse cardiac events are less likely to occur with Visipaque than with other contrast media.[6,7,8]

PRESCRIBING INFORMATION* VISIPAQUE™ (iodixanol)
Refer to Summary of Product Characteristics (SPC) before prescribing.

PRESENTATION An isotonic, aqueous solution containing iodixanol, a non-ionic, dimeric contrast medium, available in three strengths containing either 150 mg, 270 mg or 320 mg iodine per ml. **INDICATIONS** X-ray contrast medium for use in adults in cardioangiography, cerebral angiography, peripheral arteriography, abdominal angiography, urography, venography and CT enhancement, and for children in cardioangiography, urography and CT enhancement. **DOSAGE AND ADMINISTRATION** Adults and children: Dosage and intravascular route varies depending on the type of examination, age, weight, cardiac output, general condition of patient and the technique used (see SPC and package leaflet). **CONTRA-INDICATIONS** Manifest thyrotoxicosis. History of serious hypersensitivity reaction to VISIPAQUE. **PRECAUTIONS, WARNINGS, ETC** A positive history of allergy, asthma, or reaction to iodinated contrast media indicates need for special caution. Premedication with corticosteroids or H1 and H2 antagonists should be considered in these cases. Although the risk of serious reactions with VISIPAQUE is regarded as low, iodinated contrast media may provoke serious, hypersensitivity reactions. Therefore the necessary drugs and equipment must be available for immediate treatment. Patients should be observed for at least 30 minutes following administration of contrast medium, however delayed reactions may occur. Flush intravascular catheters frequently to minimise risk of clotting. Ensure adequate hydration before and after examination especially in patients with renal dysfunction, diabetes mellitus, paraproteinemias, the elderly, children and infants. Special care should also be taken in patients with hyperthyroidism, serious cardiac disease, pulmonary hypertension, patients predisposed to seizures (acute cerebral pathology, tumours, epilepsy, alcoholics and drug addicts), and patients with myasthenia gravis or phaeochromocytoma. Particular care is required in patients with severe disturbance of both renal and hepatic function as they may have significantly delayed contrast medium clearance. All iodinated contrast media may interfere with laboratory tests for thyroid function, bilirubin, proteins, or inorganic substances (e.g. iron, copper, calcium, and phosphate). Biguanides should be stopped 48 hours before examination and not reinstated until renal function has stabilised. An increased risk of delayed reactions (flu-like or skin reactions) has been associated with patients treated with interleukin-2 up to two weeks previously. The safety of VISIPAQUE in pregnancy has not been established. The degree of excretion into human milk is not known. Breast feeding should be discontinued prior to administration and not recommenced until at least 24 hours after administration. **SIDE EFFECTS** Usually mild to moderate, and transient in nature, they include discomfort, general sensation of warmth or cold, pain at the injection site or distally. Serious reactions are only seen on

Ionic LOCM
(600 mOsm/kg H_2O)

Non-ionic LOCM
(780 mOsm/kg H_2O)

HOCM
(2000+ mOsm/kg H_2O)

s, is the only isosmolar contrast medium (IOCM)
r intravascular use.

Favourable for renal tolerance

Visipaque has fewer adverse effects on renal function than other contrast media.[2,9,10]

Excellent for diagnostic visualisation

With reduced patient movement, Visipaque gives excellent images, and fewer imaging runs may be required.[11]

very rare occasions. Nausea, vomiting, and abdominal discomfort are rare. Hypersensitivity reactions occur occasionally with symptoms such as rash, urticaria and pruritus (immediate or delayed). Severe reactions such as bronchospasm, angioedema, dyspnoea and fatal anaphylaxis are very rare. Neurological reactions, headache, dizziness, seizures, and transient motor or sensory disturbance (e.g. taste or smell alteration) are very rare. Also reported very rarely; vagal reactions, cardiac arrhythmia, hypertension and "iodide mumps". Arterial spasm may follow injection. A minor transient rise in creatinine is common. Renal failure is very rare. Post phlebographic phlebitis or thrombosis is very rare. **OVERDOSE** In the event of accidental overdosing, renal function should be monitored for at least 3 days in addition to supportive measures. Haemodialysis should be con-sidered if needed.

MARKETING AUTHORISATION HOLDER Amersham Health AS, Nycoveien 1-2, Postboks 4220 Nydalen, N-0401 Oslo, Norway

Date of preparation: September 2001

*Indications and approvals may vary in different countries. Consult your local package insert for details.e

References:

1. Palmers Y et al. Eur J Radiol 1993; 17: 203-9. 2. Klow NE et al. Acta Radiol 1993; 34: 72-77. 3. Tveit K et al. Acta Radiol 1994; 35: 614-18. 4. Pugh ND et al. Clin Radiol 1993; 47: 96-99. 5. Manke C et al. Eur Radiol Suppl. 2002; ECR Congress Radiol; Abstract B1009. 6. Davidson CJ et al. Circulation 2001; 101: 2172-77. 7. Bertrand ME et al. Circulation 2000; 101: 131-36. 8. Bergstra A et al. Cathet Cardiovasc Intervent 2000; 50: 314-21. 9. Chalmers N, Jackson RW. Brit J Radiol 1999; 72: 701-3. 10. Murakami R et al. Acta Radiol 1998; 39: 368-71. 11. Maclennan AC et al. CIRSE 1997; Abstract 167: 89

Amersham, Amersham Health and Visipaque are trademarks of Amersham plc. © Amersham plc 2002 - All rights reserved. All goods and services are sold subject to the terms and conditions of sale of the company within the Amersham group which supplies them. A copy of these terms and conditions is available on request.

Amersham plc, Amersham Place, Little Chalfont, Buckinghamshire, England HP7 9NA

Blood cell images courtesy of G. Nash, Department of Physiology, University of Birmingham Medical School, Birmingham.

Amersham Health

www.amershamhealth.com

E-kursus Columnalidelser, Gentofte 11.-12.11.2004.

Torsdag den 11.11.04:

09,00 - 10,00	Registrering og kaffe
10,00 - 10.30	Operationer for kongenitte ryglidelser hos børn *Professor Cody Bünger, Århus*
10.30 - 11.15	Billeddiagnostik af kongenitte ryglidelser *Professor Charles Raybaud, Toronto*
11.15 - 11.45	Inflammatoriske ryglidelser, klinik *Professor Kristian Stengaard-Pedersen, Århus*
11.45 - 12.15	Inflammatoriske ryglidelser, billeddiagnostik *Overlæge Inga Redlund-Johnell, Lund*
12.15 - 12.30	Diskussion
12.30 - 13.30	Frokost
13.30 - 14.15	Degenerative ryglidelser, billeddiagnostik *Overlæge Birthe Højlund Bech, København*
14.15 - 15.00	Degenerative ryglidelser, klinik *Overlæge Tom Bendix, Ringe*
15.00 - 15.30	Kaffe
15.30 - 16.30	Nomenklatur og klassifikation af lumbale diskussygdomme *Professor Marco Leonardi, Bologna*
16.30 - 17.30	Frie foredrag

Fredag den 12.11.04:

09.00 - 09.45	Spinale traumer, klinik *Overlæge Kjeld Dons, København*
09.45 - 10.30	Spinale traumer, billeddiagnostik *Professor Paul Parizel, Antwerpen*
10.30 - 11.00	Kaffe
11.00 - 11.45	Vertebroplastik *Overlæge Miriam Roderiques, Göteborg*
11.45 - 12.30	Vaskulære lidelser i spinalkanalen *Overlæge J.Nepper-Rasmussen, Odense*
12.30 - 13.30	Frokost

13.30 - 14.00 Primære og sekundære maligne ryglidelser, billeddiagnostik
Overlæge Edith Nielsen, Århus

14.00 - 15.00 Stabiliserende kirurgi ved maligne ryglidelser
Overlæge Thomas Kjær, København

Kursusarrangører: Dansk Neuroradiologisk Selskab og
Dansk Radiologisk Selskab.

Kursusledelse: Aase Wagner, Rigshospitalet
Peter Gideon, Rigshospitalet

Programplanlægningsgruppe: Karen Lisbeth Dirksen, Gentofte
Peter Gideon, Rigshospitalet
Karl-Erik Jensen, Rigshospitalet
Vibeke André Larsen, Glostrup
Aase Wagner, Rigshospitalet

Tilmelding:

Man tilmelder sig **til kurset** ved indbetaling af kursusafgiften kr. 1.500,oo på bankkonto 6771 612 987-7 i Lægeforeningens Pensionsbank med tydelig angivelse af navn og adresse.

Tilmeldingsfrist: senest den 28. september 2004.

Man tilmelder sig **til festmiddagen**, kinesisk buffet i Gobelinsalen, Gentofte, den 11.11.2004 ved indbetaling af kr. 275,oo på giro nr. 542-0326 i BG-Bank, senest den 25. oktober 2004, med tydelig angivelse af navn og adresse.

Tilmeldingerne er bindende. Der vil ikke blive fremsendt bekræftelse på tilmeldinger. Eventuelle spørgsmål kan rettes via E.mail til frigast@rh.dk.

Andre former for tilmelding og betaling kan desværre ikke accepteres.

Husk, at deltagelse i kurset giver CME-points efter de gældende regler!

Mødet er åbent for alle medlemmer af Dansk Medicinsk Selskab.

Schering – magnifying your succes

Kurser og uddannelse

Schering tilbyder andet og mere end innovative produkter indenfor alle diagnostiske hovedområder:
Vi er også din seriøse samarbejdspartner i forbindelse med kurser og efteruddannelse.

I samarbejde med professionelle aktører og undervisere støtter vi en række kurser indenfor f. eks. MR scanning.

Kurserne er specielt tilrettelagt med baggrund i dit arbejde på afdelingen, og giver dig dermed mulighed for bedre at kunne imødekomme patienternes behov.

- **School of MRI:**
  Kurserne drives af European Society for Magnetic Resonance in Medicine and Biology (ESMRMB), og forbedrer din mulighed for deltagelse i moderne arbejde med MR scanning.

- **Erasmus kursus i MR:**
  Kursets målsætning er at give grundig uddannelse af det stigende antal europæiske radiologer og andre brugere af MR teknik, ligesom kurset er med til at etablere en europæisk standard på området. Hvert kursusmodul fokuserer på enten et specifikt emne eller på en enkelt undersøgelsestype.

Yderligere information findes på
MR-skolen: www.esmrmb.org
Erasmus-kurser i MR: www.emricourse.org
Schering AS Telefon 43 29 09 99

From seeing to understanding

Diagnostics and Radiopharmaceuticals

www.schering-diagnostics.de

Trauma radiology 3rd Nordic course

Den 10.-13. maj 2004 afholdtes det tredje nordiske kursus i traumeradiologi på Glostrup Amtssygehus. I fire dage blev kursusdeltagerne intensivt indført i traumatologien med speciel vægt på de radiologiske aspekter. Undervisningen, som foregik på engelsk, bestod overvejende af forelæsninger med mulighed for spørgsmål og diskussioner, men der var desuden afsat en eftermiddag til at gennemgå traumeradiologiske cases i mindre hold. Vi berørte mange relevante emner, og jeg vil her berette om nogle enkelte.

Kurset omhandlede blandt andet advanced trauma life support (ATLS). Kursus i ATLS tilbydes både læger og sygeplejersker, der i dagligdagen modtager og behandler multitraumatiserede patienter. Deltagerne på ATLS-kurserne undervises i alle roller ved traumemodtagelsen og får hermed en forståelse for at samarbejde i et team både hvad angår klinik, diagnostik og behandling. Kurset afsluttes med en teoretisk og praktisk tentamen. Målet er at forbedre teamworket og dermed opnå en hurtig og optimal behandling af den multitraumatiserede patient. Flere foredragsholdere talte varmt for, at også radiologer bør deltage i kurset.

Indretningen af traumerummet i skadestuen var et andet emnet, der blev berørt på kurset. Mange steder undersøges multitraumatiserede patienter primært med konventionel røntgen og ultralyd. Herefter transporteres patienterne til relevante radiologiske undersøgelser. Transporten er tidskrævende og potentiel farlig, hvorfor en mere hensigtsmæssig indretning af traumerummet er ønskelig. På Academic Medical Center i Amsterdam har man indrettet en såkaldt Dual-suite (dobbelt stue). Patienten skubbes fra ambulancebåren over på et operationsbord med hjul. Patienten modtages af traumeteamet, som foretager klinisk og radiologisk (konventionel røntgen og ultralyd) udredning på stuen. Ved indikation for en CT-skanning, åbnes døren til stuen ved siden af, og CT-gantryet køres ind over patienten. Hermed er det muligt også at udrede ustabile patienter på traumestuen. Patienten kan herefter køre på operationsbordet, røntgenafdelingen eller intensivafdelingen, idet lejet med narkosetårnet følger patienten. Når CT-skanneren ikke er optaget af traumepatienter kan den anvendes til andre akutte patienter.

Under en efterfølgende diskussion blev der diskuteret den aktuelle og fremtidige diagnostik og behandlingsstrategi. Tidligere blev patienter med traumatiske blødninger opereret, men i dag går tendensen nu mere i retning af radiologisk intervention med embolisering. I Danmark er der aktuelt et større antal hospitaler, som modtager traumepatienter. Det er formentlig kun nødvendigt med enkelte centre, som specialiserer sig indenfor området. Disse centre bør have 24 timers interventionsmulighed.

Udover logistiske strategier i traumediagnostik og behandling omhandlede kurset også teoretisk og praktisk radiologisk diagnostik.
Diagnostik af tarm eller mesenteriel læsion er en klinisk og diagnostisk udfordring. Ved CT-skanning af abdomen anbefales at give peroral vandig kontrast og IV-kontrast for at lette diagnostikken. Vi fik fortalt om radiologiske fund, som enten direkte eller indirekte er foreneligt med tarm eller mesenteriel læsion. Dog var der på kurset uenighed om den diagnostiske værdi af at måle væskens HU-værdi med henblik på bestemmelse af væskens genese.

Også børnetraumatologien blev berørt på kurset. Ved børnetraumer skal man i udrednings- og behandlingsforløbet være opmærksom på flere faktorer. Barnet er god til at kompensere cirkulatorisk for en pågående blødning i meget lang tid, men bliver efterfølgende akut meget dårlig på grund af svær hypovolæmi. Som hos den voksne er det vigtigt at kende traumemekanismen og dermed potentielle organlæsioner. Som udgangspunkt kan man foretage konventionel røntgen og ultralyd. Ved indikation for CT-skanning skal der være CT-protokoller, som tager hensyn til barnets alder og vægt med regulering af kontrastmængde, kontrasthastighed, kontrastdelay og stråledosis. Målet er at opnå en hurtig og diagnostisk undersøgelse, der giver alle klinisk relevante resultater med lavest mulig røntgenstråling.

Kurset omhandlede mange andre relevante emner inden for traumatologisk radiologi, og arrangørerne havde gjort et flot arbejde med at gøre kurset udbytterigt.

Mange tak til Dansk Radiologisk Selskabs bestyrelse og Schering for tildelingen af Scherings Røntgen-legat 2001, som jeg benyttede i forbindelse med deltagelsen i kurset.

Anette Koch Holst, 1.reservelæge

Røntgendiagnostisk afdeling
Odense Universitetshospital
anette.koch.holst@ouh.fyns-amt.dk

For yderligere information kontakt www.trauma.org og www.nordictraumarad.com

Møder, Kurser og Kongresser

I selskabets regi 2004, 2005, 2006 og 2007 :

11.-12. nov 2004	Novembermøde. Columna lidelser. E-kursus.
14.-15.april 2005	Generalforsamling + teleradiologi + onkoradiologi.
Maj 2005	Forårsmøde
Efterår 2005	Muskuloskeletalradiologi. 2 dage.
Forår 2006	Generalforsamling og thoraxradiologi.
Efterår 2006	Gastroenterologi.
Forår 2007	Generalforsamling og mammo.

RSNA 2004 - CHICAGO
27.november – 4.december

I år koster grupperejsen kr. 10.130,- pr. person i enkeltværelse og kr. 8.270,- pr. person i dobbeltværelse

Vi benytter samme centraltbeliggende turisthotel som sidste år og flyver direkte fra Kastrup.

Detailleret rejseprogram og tilmelding til rejsen findes på www.easymed.dk, hvor der også findes link til kongressen. (registreringsblanket, program m.v.).

Eller - ring til os eller DSB Tours, tlf. 33541363, og få materialet tilsendt.

Med venlig hilsen

Lars Broen

Guerbet
You´ll see!

DOTAREM® (gadoterinsyre)

ENDOREM® (jernoxid)

LUMIREM® (ferumoxil)

XENETIX® (iobitridol)

HEXABRIX® (ioxaglinat)

LIPIODOL® (anon.)

MICROPAQUE® (bariumsulfat)

MICROTRAST® (bariumsulfat)

Guerbet

GUERBET Danmark
Produktchef, Annette Hovgaard-Ankær, Sverigesvej 17B, DK-2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 0045 2033 1833, Fax: 0045 4593 7991
E-mail: ankaer.hovgaard@get2net.dk

Behandling af osteoporotisk fraktur i columna.

E-kursus
Dansk Ortopædisk Selskab.

Onsdag den 8. september 2004 kl. 10.00 – 17.30

Ortopædkirurgisk afdeling O
Odense Universitetshospital.

Formål: At bringe kursusdeltageren ajour med medicinske og kirurgiske behandlingsmuligheder ved osteoporotisk fraktur i columna thorakolumbalis.

10.00 – 10.05 Velkomst.
Karsten Thomsen.

10.05 – 10.25 Osteoporose - epidemiologi og ætiologi.
Kim Brixen

10.25 – 10.40 Vertebras blodforsyning.
Stig Jespersen

10.40 – 11.00 Medicinsk behandling ved osteoporotisk columnafraktur.
Otto Grove

11.00 – 11.25 Konservativ behandling af osteoporotisk fraktur i columna.
Lars Matzen

11.25 – 11.45 kaffepause.

11.45 – 12.15 Radiologiske aspekter. Røntgen, CT, MR. Differentialdiagnoser.
Lene Bak

12.15 – 12.45 Kirurgisk behandling af osteoporotisk fraktur i columna.
Vertebroplastik og kyfoplastik.
Mikkel Andersen

13.00 – 14.00 frokost

14.00 – 17.30 Vertebroplastik workshop

14.00 – 14.30 Teori.
Mikkel Andersen

14.30 – 14.45 kaffepause.

14.45 – 17.15 Hands-on.
Vertebroplastik på kadavermodel. Case-præsentation

17.15 – 17.30 Afrunding.

- herefter middag på restaurant i Odense for interesserede.

CME point: 6

Arrangør:
Rygsektionen
Ortopædkirurgisk afdeling O
Odense Universitetshospital
Sdr. Boulevard 29
5000 Odense C

Kursussekretær:
Mette Hansen

Tilmelding:
Telefon 6541 3507
e-mail: karsten.thomsen@ouh.fyns-amt.dk

Pris: kr. 1500,-

Der er plads til max. 16 kursusdeltagere. Tilmeldingen vil foregå efter " først til mølle" – princippet.

Sponsorer:
Merck Sharp & Dohme
Kruuse A/S

Med venlig hilsen

Karsten Thomsen
Stig Jespersen
Mikkel Andersen
Lene Bak

Dansk Ultralyddiagnostisk Selskab - DUDS

Kursusoversigt

DUDS er et tværfagligt videnskabeligt selskab, hvis medlemmer kommer fra mange forskellige specialer som radiologi, kirurgi, gynækologi og obstetrik, rheumatologi m.fl.

DUDS afholder basiskurser, efteruddannelseskurser, videnskabelige møder og kongresser. DUDS har nu knap 600 medlemmer.

Detaljer om nedenstående, samt om selskabet iøvrigt, kan findes på hjemmesiden www.duds.dk

2004

10. september 2004. 10. Kursus i teoretisk og praktisk ultralydsscanning for klinikere. Rigshospitalet. Teori og praktiske øvelser i påvisning af fri væske, galdesten, aortaaneurisme, hydronefrose. Også velegnet til læger i radiologisk intro-stilling. (Godkendt af DRS, 6 CME point)

22. Oktober 2004, kl 10-17. DUDS efterårsmøde.
Emne: Ultralydkontraststoffer. Roskilde Amtssygehus. Mødearrangør Steen Karstrup

17.-19. november 2004. DUDS´s 1. Kursus i avanceret reumatologisk ultralyd. Parker Instituttet, Frederiksberg hospital. Svt EFSUMB's level 2. Forudsætter gennemført kursus i muskuloskeletal ultralyd. (18 CME point)

2005

20.-21. januar 2005. DUDS's 14. Efteruddannelseskursus i almen ultralyddiagnostik - "Schæffergårdskurset". Kursusledelse Charlotte Strandberg og Michael Bachmann Nielsen. (12 CME point)

28. januar 2005. Kursus i ultralydsscanning af galdeveje. 1-dages kursus. København. EFSUMB level 2. Forudsætter gennemført basalt ultralydkursus. (6 CME point)

April 2005. Forårsmøde og generalforsamling. Rigshospitalet. Internationale og danske foredragsholdere.

25.-27. Maj 2005 Muskuloskeletal ultralydkursus i København. Kursusledelse Michel Court-Payen, Ole Schifter, Per Hölmich. EFSUMB level 1. (18 CME point).

Næste **Doppler kursus** forventes i 2005. Kursusledelse Christian Nolsøe og Torben Lorentzen. (12 CME point)

Kursus i basal ultralyd. Seneste kursus var august 2004. Næste kursus bliver i 2005, dato ikke fastlagt endnu.

Oktober 2005. Efterårsmøde. Århus.

Efterår 2005. **Kursus i interventionel muskuloskeletal ultralyd.** København. Kursusledelse Michel Court-Payen. Svt EFSUMB's level 2. Forudsætter gennemført basalt ultralydkursus.

12.-14. Juni 2006. 9th Interventional Congress On Interventional Ultrasound, arrangeret af Herlev Hospital og DUDS

4. Aug 2004 Michael Bachmann Nielsen

Dansk Ultralyddiagnostisk Selskab (DUDS)

EFTERÅRSMØDE

Roskilde Amtssygehus, Foredragssalen, kantinebygningen

Fredag d. 22/10 2004 kl. 10.00 – 17.00

Tema:
" UL-kontraststoffer"

10.00 – 10.45: Velkomst og oplæg til dagens tema
(*Steen Karstrup,* Billeddiagnostisk afd. Amtsygehuset Roskilde)

10.45 – 11.15::Hardware/software: What do you need and how does it work.
(*Alexandra Rossknecht*, GE- Medical Systems)

11.15 – 11.45: Kaffepause

11.45– 12.45: Fokale leverlidelser: en oversigt og hvornår kan vi undgå biopsi
(*Henrik Torp Madsen* , Radiologisk afd, Århus Sygehus/ *Steen Karstrup*)

12.45 - 13.30: Liver diseases: Quantification of contrast enhanced ultrasonography .
(*Hans Peter Weskott*, Dept. of Internal Medicine, Siloah General Hospital, Hannover)

13.30 – 14.30: Lunch (husk at forhåndsregistrere)

14.30 – 15.15. Kidney diseases: Visualisation of focal lesions and quantification of contrast enhanced ultrasound.
(*Hans Peter Weskott*, Dept. of Internal Medicine, Siloah General Hospital, Hannover)

15.15 -.15.45: Kaffepause

15.45 – 16.15: Ultralydkontrast ved miltsygdomme

(Lars Larsen, Radiologisk afd., Århus Sygehus/Steen Karstrup)

16.15 –17.00: Cases og andre input fra medlemmerne.
(Medlemmerne opfordres til at komme med indlæg)

Mødet er gratis

Registrering om deltagelse er nødvendigt for planlægning af fortæring. Derfor giv besked om deltagelse på E-mail rsska@ra.dk eller telefon 46302931 – helst inden d. 18/10.

MVH

Ovl. dr. med. Steen Karstrup – Billediagnostisk afd. – Amtssygehuset Roskilde. Kan ligeledes kontaktes på ovennævnte numre/adresse.

Academy for Advanced EDucation PROjects

"MRI in Practice" Advance Announcement

The Academy for Advanced Educational Projects is pleased to announce that the course "MRI in Practice" will be held in Copenhagen 13 – 15 December 2004.

Who should attend: Medical and technical staff responsible for the operation of diagnostic MRI facilities.

Aims of the course: To provide a thorough understanding of the fundamental principles of MRI that will enable medical and technical staff to enhance the diagnostic value of their work beyond that of being a mere "button pusher".

Educational validation: The course will be CME accredited on a European level.

The course

"MRI in Practice" the book, was first published in 1993. Now in its second edition, it is considered an essential text for many MRI courses including the registry exam in the US and for post graduate MRI programmes in the UK.

The amazing success of this book, which is the World's best-seller in its genre, mainly lies in its clarity and logicality. It may not be physics in its purest form, but it clearly provides clinical MRI practitioners relevant information at the right level.

Primarily presented by author Catherine Westbrook and collaborator John Talbot, "MRI in Practice -

the Course" is also the most flexible MRI course around.

The Flexible Approach to MRI Learning

MRI as a modality is still expanding and evolving rapidly, and poses many challenges for the radiographer and radiologist. An in-depth understanding of the technology and clinical practice are necessary to exploit the full potential of the MR system. To take advantage of this exciting new career direction, many practitioners are advancing their knowledge of MRI using a variety of educational pathways.

This module of the basic course has an intensive programme delivered over three days. What is learned and understood in taking this course, will be of immediate practical value and will provide a foundation to progress to the more advanced courses which will be offered at a later date. Lectures and quiz sessions are interspersed with tutorials so that delegates can put the physics of MRI into a practical context.

Due to the large amount of material, all delegates are provided with complimentary course notes before attendance. These are not intended to follow the lectures but include important information on all of the topics within the course, as well as some supplementary reading.

By studying these notes before attendance, delegates are more able to learn during this intensive programme.

The notes also provide valuable reference material for the future. Delegates are encouraged to read "MRI in *Practice" the book to supplement their reading.*

Delegates can register for any or all the days of the course according to their own needs.

Please visit our website, www.aaedpro.com/events.htm or e-mail MRI@aaedpro.com to view the programme and to register your interest to receive further details.

B-K Medical A/S

ultralydløsninger specielt til radiologer

Med mere end 25 års erfaring indenfor ultralyd, har B-K Medical specialiseret sig i udvikling, produktion og distribution af ultralydløsninger dedikeret til radiologer og andre medicinske specialister.

www.bkmed.com

B-K Medical
A Subsidiary of Analogic Corporation

B-K Medical A/S
Mileparken 34
DK-2730 Herlev
Tel. +45 4452 8100
Fax +45 4452 8199

Paraplymøde
tirsdag den 14. september 2004 på Skejby Sygehus
torsdag den 16. september 2004 hos AstraZeneca, Albertslund
Tema: Etik & Moral

Program

08.30 - 09.00	Ankomst, registrering og kaffe/the
09.00 - 09.15	Velkomst v/Paraplyen
09.15 - 10.00	Hvad er etik? v/Afdelingsleder, lektor, mag.art. Peter Rossel Panum Instituttet
10.00 - 10.45	Patientkontakt ved billeddeagnostiske procedurer, v/Overlæge Flemming Jensen, Rigshospitalet
10.45 - 11.30	Dyreetik: Perspektiver på menneskets liv med de andre levende væsener, v/Professor, ph.d., dr.med.vet., Pia Haubro Andersen, Landbohøjskolen
11.30 - 12.30	Frokost
12.30 - 13.15	Etik i daglig klinik og forskning, v/Afdelingsleder, lektor, mag. art. Peter Rossel Panum Instituttet
13.15 - 13.45	Kaffe/the
13.45 - 14.30	At give hinanden værdi - etiske overvejelser i mødet med det døende menneske v/sygeplejerske Rita Nielsen, Hospice, Sankt Lukas Stiftelsen
114.30 - 15.15	Ansigt til ansigt - at møde patienten dér, hvor hun/han er v/Sygehuspræst Tom Andersen Kjær, Amtssygehuset i Herlev
15.15 - 15.30	Afslutning

Tilmeldingsblanketter forefindes på de radiologiske afdelinger
Deadline for tilmelding: 20. august 2004

ASTRA ASTRA TECH COOK® B-K Medical Ferrania VALSØ X-RAY

Paraplysekretariatet:
Kirstine Reidar Jørgensen, tlf. 4452 8331, e-mail: krj@bkmed.dk

Dansk Ultralyddiagnostisk Selskabs

14. Efteruddannelseskursus i Almen Ultralyddiagnostik
"Schæffergårdskurset"

20.-21. januar 2005

Årets hovedemner: Pancreas

Urologi incl kontraststofundersøgelser

Bevægeapparat spec. skulder incl praktiske opgaver

Galdeveje

Desuden stor apparaturudstilling, samt posterkonkurrence: gæt flest rigtige og vind et rejselegat på 3.000 kr

Kurset giver CME-point efter DRS regler dvs 12 CME-point

Årets udenlandske gæsteforelæsere:

Professor William R. Lees. Department of Medical Imaging, Middlesex Hospital, London

Bill Lees er en meget benyttes underviser, senest kunne han opleves ved ESGAR i juni i Geneve. Bill Lees holder 2 forelæsninger: "Pancreatitis" og "US of pancreatic cancer"

Jean-Michel Correas, Service de Radiologie et Hépatologie Adulte, Hôpital Necker, Paris

Jean-Michel er ligeledes en meget benyttet underviser, han kommer direkte fra et møde i Rotterdam for at undervise på Schæffergården. Jean-Michel holder 2 forelæsninger: "Renal artery stenosis: diagnosis and staging" og "Contrast enhanced ultrasonography of the kidney: current indications and potentials"

Kursusafgift: Kr 2.600 uden indkvartering og 3.250 kr for internat. (Priser er incl. fortæring og kursusmappe)

Tilmelding: Skriftlig tilmelding, som er bindende, sendes til kursussekretæren Maj-Britt Frigast kursus@duds.dk inden 15. december 2004. Ansøgere vil blive optaget i den rækkefølge de tilmelder sig.

Kursusledelse: Charlotte Strandberg og Michael Bachmann Nielsen

Flere detaljer og det endelige program kommer på DUDS hjemmeside www.duds.dk

Albertslund R.A.M. Albertslund

4 Radiologiske AftenMøder, 400 kr. Efterår 2004

Tema 2004: Klinisk Radiologi 3

Bevægeapparatet

23/9 **Torsdag**	**Rygsmerter** **Billeddiagnostik og nye behandlingsformer** **Speciallæge Michel Nemery, Neuroradiologisk sektor, Rad.Klin.RH** **Speciallæge Benny Dahl, Ortopædkirurgisk klinik, RH**
7/10 **Torsdag**	**Smerter i bevægeapparatet** **Billeddiagnostik og nye behandlingsformer** **Overlæge Michel Court-Payen, Røntgen afd. KAS Herlev** **Klinisk reumatolog/ ortopæd kirurgisk kliniker**
21/10 **Torsdag**	**Traumatologi** **"The golden hour". Den multitraumatiserede PT. Udredning og behandling** **Speciallæge Eva Narvestad, Ortopæd. radio. sektor, Rad. klinik, RH.** **Overlæge Henrik Grønborg, Ortopæd. kirurgisk afd. U, RH**
18/11 **Torsdag**	**Kvalitetssikring- patientsikkerhed og utilsigtede hændelser** **Overlæge Beth Lilja Pedersen. Afd. for patientsikkerhed. Hvidovre Hospital**

Pris for 4 aftenmøder:

400 kr. Tilmelding inden 10/9 til **www.rraamm.dk** eller skriftligt til Foreningen af Radiografer i Danmark, H.C. Ørstedsvej 70,2. 1879 Frederiksberg C.

Spørgsmål rettes til Kim Rosted på tlf. 40347588, Kirsten Juul- Hansen på tlf. 29687904, Bjarne E. Nielsen på tlf. 27107870 eller til Gert Fredericia på tlf. 40303614.

Tid: fra kl. 17.00-20.00. Der er kaffe fra kl. 16.00, og i pausen vil der være sandwich og drikkevarer.

Sted: AstraZeneca. Roskildevej 22. 2630 Albertslund. Røgfrit miljø med ryge rum.

Målgruppe: Radiologer og andre læger, radiografer og røntgensygeplejersker. Minimum 100. Tilmeldingen stopper ved 150.

Kursusbevis: Udstedes efter 4 aftenmøder. Aftenmøderne er meriterende. Dansk Radiologisk Selskab har indplaceret RAM i CME, Continuing Medical Education.

Arrangør: Karen Damgaard, overlæge, dr.med. radiologisk klinik, Rigshospitalet.
Carsten Gyldensted, professor, adm. overlæge, dr.med, Århus KH afd
P. Kirsten Juul-Hansen, produktchef, radiograf, ASTRA TECH A/S.
Bjarne E. Nielsen, konsulent, radiograf, FUJIFILM A/S.
Gert Fredericia, salgschef, radiograf Philips A/S
Kim Rosted, klinisk kvalitetskoordinator, radiograf, Rigshospitalet.
Ret til ændringer forbeholdes.

Tilmelding til Radiologiske AftenMøder efterår 2004.
Der udsendes girokort, deltagerliste og program.

Navn: _____ ***Tlf:*** _____

Adresse _____ ***Postn+by*** _____

Stilling: _____ ***Arbejdssted:*** _____

4-8-2004.

Oversigt møder, kurser og kongresser

2004

Sept.:

9-12	**ESMRMB, København, DK.** www.esmrmb.org
25-29	**Annual meeting and Postgraduat Course of CIRSE, Barcelona, Spain.**

Nov.:

11.-12.	**E-kursus i columnalidelser**
28.nov - 3.dec:	**RSNA 2004, Radiological Society of North America, 90th Scientific Assembly and Annual Meeting, McCormick Place, Chicago. Web: www.rsna.org**

2005

Maj:

28 may - 1 juni:	**XV. International Congress of Dento-Maxillo-Facial Radiology, Cape Town, South Africa. Inf: www.iadmfr.org/**

Nov:

27 nov - 2 dec:	**RSNA 2005, Radiological Society of North America, 91th Scientific Assembly and Annual Meeting, McCormick Place, Chicago. Web: www.rsna.org**

2006

Nov:

26.nov - 1.dec:	**RSNA 2006, Radiological Society of North America, 92th Scientific Assembly and Annual Meeting, McCormick Place, Chicago. Web: www.rsna.org**

Maj:

28.maj - 1.juni:	**WFUMB kongress 2006, Soul, Korea. Inf: www.wfumb2006.com**

Kontraststoffer til: Røntgen, MRI og Ultralyd

iomeron®
iomeprol

DEN RIGTIGE LØSNING

ProHance®
Gadoteridol

DET FØRSTE MAKROCYKLISKE IKKE-IONISKE MRI KONTRASTSTOF

multihance®
Gadobenate dimeglumine

EXTRACELLULÆRT OG LEVERSPECIFIKT MRI KONTRASTSTOF

SONOVue™
Sulphur Hexafluoride

NY BETYDNING FOR ULTRALYD

ASTRA
ASTRA TECH

A company in the AstraZeneca Group

Astra Tech A/S, Husby Allé 19, 2630 Taastrup. Tel: 43 71 33 77. Fax: 43 71 78 65. www.astratech.dk

Interessegrupperne og deres formænd er:

Ultralyd. DUDL: Overlæge, ph.d., dr.med. Michael Bachmann Nielsen. Radiologisk afdeling - ultralydsektionen X4123, Rigshospitalet, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø. Tlf 35 45 34 19 Fax 35 45 20 58 mbn@dadlnet.dk

Dansk Selskab for Medicinsk Magnetisk Resonans: overlæge Anette Loft Edal, Radiologisk Afdeling, Amtssygehuset i Glostrup,Tlf 43 23 26 13. E-mail: : aned@glostruphosp.kbhamt.dk

Dansk Neuroradiologisk Selskab: overlæge Aase Wagner, Neuroradiologisk afsnit X 3023, Rigshospitalet, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø. Rh02069@rh.dk

Dansk Forening for Pædiatrisk radiologi: overlæge Karin Kastberg Petersen, Skejby Sygehus, Brendstrupgårdsvej 100, 8200 Århus N. KKP@sks.aaa.dk

Dansk forening for onkoradiologi: overlæge Finn Rasmussen, Radiologisk Afdeling, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus, Nørrebrogade 44, 8000 Århus C. frasm@akh.aaa.dk

Dansk forening for radiologisk mammadiagnostik: overlæge Anders Lernevall, røntgenafdelingen Århus Amtssygehus, Tage Hansens Gade 2, 8000 Århus C., e-mail: Anders.Lernevall@aas.auh.dk

Dansk forening for Interventionel radiologi: overlæge Poul Erik Andersen, Røntgendiagnostisk afdeling, Odense Universitetshospital, Sdr. Boulevard 29, 5000 Odense C.
e-mail : andersl@dadlnet.dk

Dansk forening for Muskuloskeletal radiologi: overlæge Trine Torfing, røntgenafdelingen. Odense Universitetshospital, Sdr Boulevard 29, 5000 Odense C, t.torfing@dadlnet.dk

Dansk Uroradiologisk Selskab: overlæge Henrik Thomsen, røntgenafdelingen, Amtssygehuset i Herlev, Herlev Ringvej, 2730 Herlev. heth@herlevhosp.kbhamt.dk

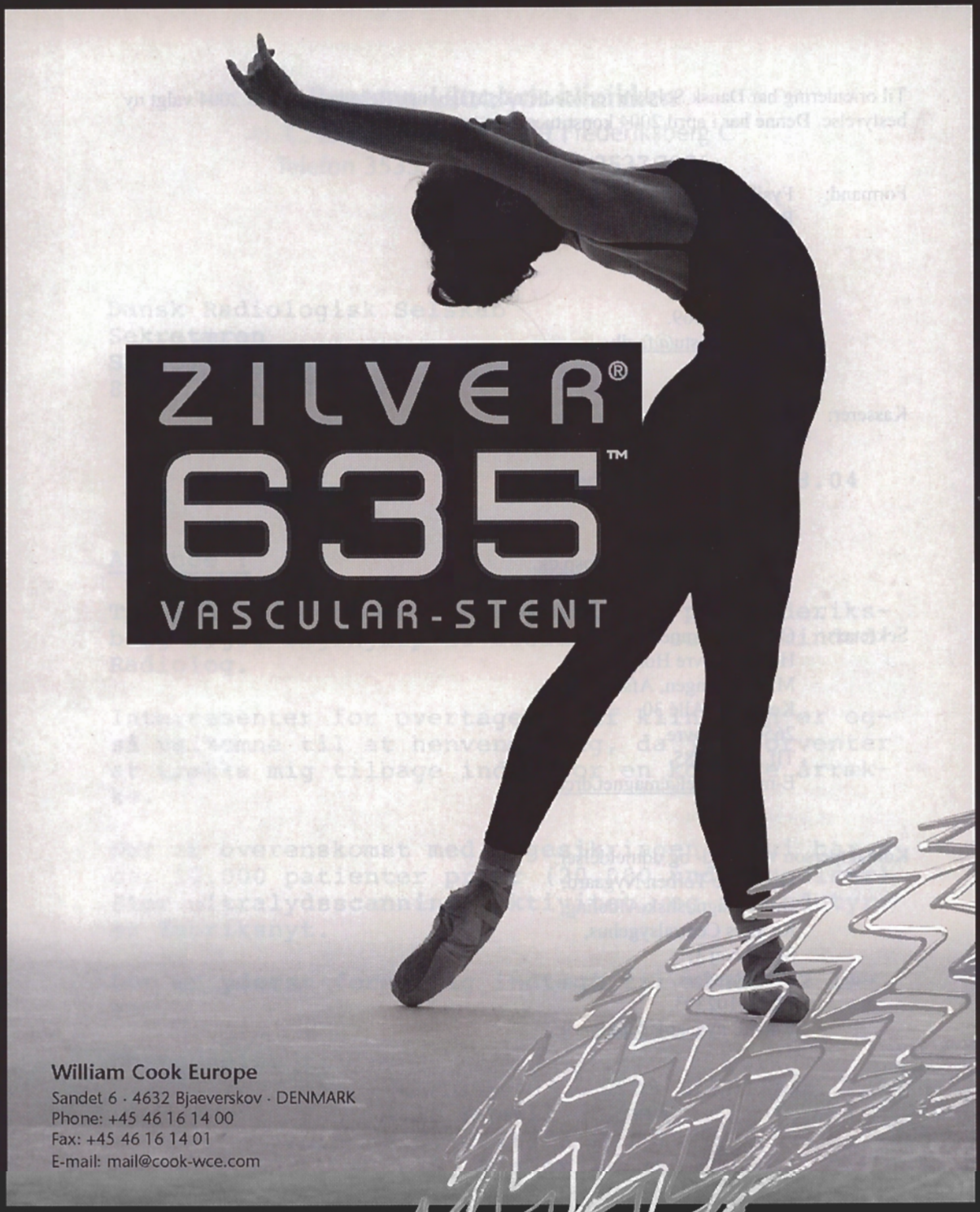

William Cook Europe
Sandet 6 · 4632 Bjaeverskov · DENMARK
Phone: +45 46 16 14 00
Fax: +45 46 16 14 01
E-mail: mail@cook-wce.com

www.cookgroup.com

COOK®

Til orientering har Dansk Selskab for Medicinsk Magnetisk Resonans i marts 2004 valgt ny bestyrelse. Denne har i april 2004 konstitueret sig som følger:

Formand: Fysiker Max Stubgaard,
Radiologisk Afdeling,
Hillerød Sygehus,
Helsevej 2,
3400 Hillerød.
Tlf. 48294569.
E-mail: mastu@fa.dk.

Kasserer: Overlæge Kirsten Neergaard,
H:S Bispebjerg Hospital,
Røntgenafdelingen,
Bispebjerg Bakke 23,
2400 København NV.
Tlf. 35312043.
E-mail: KN03@BBH.hosp.dk.

Sekretær: Overlæge Anne-Mette Leffers,
H:S Hvidovre Hospital,
MR-afdelingen, Afsnit 340,
Kettegård Allé 30,
2650 Hvidovre.
Tlf. 36322885.
E-mail: annel@magnet.drcmr.dk.

Kontaktperson vedr. ind- og udmeldelser:
Overlæge Torben Nygaard,
Billeddiagnostisk Afdeling,
Randers Centralsygehus,
Skovlyvej 1,
8900 Randers.
Tlf. 89102303.
E-mail: nygaard@doktor.dk.

Røntgen-Ultralyds klinikken
H. C. Ørstedsvej 70 . 1879 Frederiksberg C
Telefon 3535 7806 - Telefax 3537 7806

Dansk Radiologisk Selskab
Sekretæren
Skejby Sygehus
8200 Århus N

Frederiksberg 2.8.04

Annonce :

Til privat røntgen-ultralydsklinik på Frederiksberg søges lægehjælp af alsidig og serviceminded Radiolog.

Interessenter for overtagelse af klinikken er også velkomne til at henvende sig, da jeg forventer at trække mig tilbage inden for en kortere årrække.

Der er overenskomst med Sygesikringen og vi har ca. 10.000 patienter pr år (20.000 undersøgelser) Stor ultralydsscannings aktivitet, og alt udstyr er fabriksnyt.

Der er yderst fornuftig indtægt til mindst 2 læger.

Henvendelse til :

RØNTGEN-ULTRALYDS KLINIKKEN
Nils Bowall Jensen
H.C. Ørsteds Vej 70
1879 Frederiksberg C
tlf. 35357806

Indholdsfortegnelse

Bestyrelsen:	2
Meddelelser fra bestyrelsen:	3
Meddelelser fra formanden	4
Nye medlemmer	5
Novembermødet med E-kursus	8
Beretning fra legatmodtager	11
Møder, kurser, kongresser	13
Interessegrupperne	28
Andre meddelelser	30

Overlæge Lise Gammelgaard, sekretær
Radiologisk afdeling
Aalborg Sygehus Nord
9000 Aalborg
Tlf. 99321687

Deadline for stof til næste nummer af medlemsbladet er:
7. november 2004

ISSN 1395 - 1807